

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 1.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno pristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v mnski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredu „Soče“ v Gorici - Via Mercato 1271, naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Čigava je Gorica?

Prav je, ako se človek včasih ozre v daljino, lepšo bodočnost, da dobi več veselja za prenašanje sedanjih težav. Nevarno bi pa bilo križem rok le v bodočnost gledati in zibati se v sladkih sanjah, pri tem pa praktično sedanjost čisto v nemar pustiti. Bolj marljivo pa ko sedanjost porabimo in obračamo za svoj namen, tem preje smemo pričakovati lepše bodočnosti.

V takem položaji smo goriški Slovenci. Radi se ziblujemo v sanjah, kdaj bomo združeni z drugimi Slovenci v eno celoto. Da nas pa te sanje ne omehkužijo, ne smemo praktične sedanjosti iz vida spustiti. Še smo deželani goriške grofije, in da tudi v prihodnje ostanemo, treba je, da se v tej deželi tako utrdimo, da nam bo naš duševni in gmojni razvoj in napredek zagotovljen. Slovenci imamo v deželi večino. Pri naravnih razmerah bi morali tedaj tudi imeti večino v deželnem zboru in v zastopstvu glavnega mesta. V deželnem zboru pa komaj ohranimo ravnotežje in glavno mesto ima manjšina v svoji oblasti. Tega smo Slovenci največ sami krivi; kajti „kdo ne napreduje, nazaduje!“

Slovenski Gorici silijo laški značaj, in to ni častno za nas, ker ona je glavno mesto dežele, v kateri imamo Slovenci večino. Zalostno in krivično je za nas, da v mestnem zboru nimamo njejnega zastopnika. Smo li Slovenci čreda pastirjev, da ne bi mogli ojačiti in ustanoviti meščanskega prebivalstva? Ali mar nismo sposobni za razna rokodelstva in za trgovino? To ne sme tako ostati! Z vso energijo moramo delati na to, da postanemo metodajen faktor v našem glavnem mestu. V to svrhu pripravljamo sledeče pripomočke:

1. Zbirajmo ves slovenski živelj, kar ga je že v Gorici, okoli naše zastave.
2. Prisrčujemo si v mestu potrebnih slovenskih učilnic, da se nam dohajajoči Slovenci ne potujčijo.
3. Skrbimo za naraščaj slovenskih rokodelcev in obrtnikov s tem, da a) podpiramo svoje obrtnike; b) pomnožimo število slovenskih rokodelskih vajencev, in c) da se pogajamo za ustanovo slovenske obrtne šole.
4. Podpirajmo slovenske trgovce in skušajmo njih število pomnožiti.
5. Glejmo, da pridejo v javno službo naši slovenski rojaki.
6. Skušajmo pomnožiti število slovenskih hišnih posestnikov.
7. Podpirajmo denarni zavod „Ljudsko posojilnico“, da bo slovenski živelj popolnoma nezavisen od ptujega, židovskega kapitala.
8. Zanimajmo in

priljubljaljmo se za mestie litve; ako priv nekaj let nič ne dosežemo, kazalenam bodo t: volitve vsaj bilanco našega vsakoltnca napredka. Pasivna politika je v tej zadevi povso le kvarna, ako stran-ka ni tako močna, da seje ri skupnem delovanja posebno pogreša.

Pri tem važnem bu p Slovenci v Gorici ne smemo biti zapuščeni in osamljeni. Dolžni so nas podpirati z vso energijo prvu vrsti vse slovenske občine na Goriškem, ke tud njim bo hasek, ako Slovenci v Gorici zavzamejo dostojno mesto. V drugi vrsti pa nas bodo podpiri vsi Slovenci, kar se umo samo ob sebi. Kako naj to zgodi, o tem bo treba posebnega posvetovanja z voditelji našega naroda.

Milo se nam stori i sreča, ko pomislimo, kako predrzno si upa protiam postopati laška manjšina; kako nas grdi in z atom ometava! Sram nas mora biti, ki smo večinav deželi, da se pustimo tako strahovati! To ne se tako ostati! Pokažimo, da znamo braniti svojo čast in svojo last! Ne pustimo si iztrgati lepoga kosaslovenske zemlje! Z vso silo pritiskimo ošabnega tca v njegove meje in, „Gorica ostano slovenska!“

Einspielerjev slavnost.

Dan 21. avgusta t. l. e bil res dan, ki ga je Gospod dal koroškim Slovacem in slovenskemu narodu. Že v soboto zvečer, dne 20. avgusta zbrali so se v Celovcu tuji gostje, Slovenci iz Kranjske, Goriške, Primorja in Stirske, ml njimi tudi bratje iz Hrvatskega; bilo jih je 130. Slovski Slovenci so jih prav ljubeznivo sprejeli in jupozdravili, kakor svoje brate. Sešli so se pri Sawirthu, kjer so Ljubljanci nekoliko lepih pesm slovenskih zapeli. To pa prisotnim nemškim Celovčanom ni bilo nič kaj po volji. Hujše še, nego tujih je zbodel pozdrav: „Dobro došli v Celovec na svenskih tleh!“ Ko so se slišali, da je knezoškof d Hahn povabil na kosilo v ponedeljek vse dehovce, ki so prišli k Einspielerjevi zlatimaši, so pa ko svojih klobukih segnili in odšli. Zlatomašnik je bil že prejšnji dan odpeljal v Sveče. Prišli so m naproti domači vaščani, in belo oblečene deklice rosile so mu pot z zelenjem in cvetjem. V Celovu zbrani gostje so se odpeljali za njim v nedeljojutraj ob 1/2 6, na 30 kočijah in drugih vozovih. Tdi njih so po vseh vaseh navdušeno pozdravljali in jim streljali. Posebno

lepo so bile okrašene Sveče in hiša, v kateri je te- kla zibelka Einspielerjeva, bila je vsa v zelenji, ven- cih in zastavah; pred njo pa slavalok z napisom: „Slava prvoboritelju in očetu koroških Slovencev!“

Ko so prišli gestje iz Celovca, jih je pri vhod- njem slavaloku v Sveče pozdravil občinski odbor; potem jih je pa požarna straža s godbo in svojo za- stavo spremila pred župnijski dvorec, kjer jim pride naproti gospod zlatomašnik, jih ljubeznivo pozdravi in jim naznani svoje veselje, da so se tako dalje potrudili v Sveče. Potem so se mu predstavljali po- samični gospodje in mu častitali; on pa je imel za vsacega par umetnih besed. Med zajutrkom prišlo je še 15 gostov iz Ljubljani. Ker je domača farna cer- kev majhna, so za obhajanje zlatomaše pripravili pri- moren altar na prijazni bližnji trati koncem vasi. Ljudstva je mnogo dobajalo od vseh strani, dasi je bilo deževno vreme. Okoli 1/2 10. vršil se je spreved iz cerkve na travnik, kjer sta stala altar in prižnica. Kanonik Lambert Einspieler nosil je presv. Rešuje telo pod baldahinom, za njim je šel prečastni zlatomašnik v znamenjih svojega novega dostojanstva z vijoličastim biretom, spred je bilo blizu 100 belo ob- lečenih deklet, zadel pa deputacije, duhovniki in ti- soče ljudstva. Ko je množica dospela na določen kraj, je bil blagoslov in potem pa pridiga. P. Oto Einspie- ler je v eno uro trajajočem govoru razlagal pomen tega dneva. Za rek so mu bile evangelijske besede: „Blagor očem, ki vidijo, kar vi vidite!“ Po pridigi pel je s kropkim glasom zlatomašnik sveto mašo, pevi ljubljanski so mu pa izvrstno odpevali. Ko sta bila po sveti maši še blagoslov in zahvalna pesem konča- na, obrne se zlatomašnik in nagovori zbrano ljudstvo tako-le: „Predragi mi rojaki slovenski! Zbrali ste se danes od vseh strani slovenske zemlje v starodavnem Korotanu, v moji rojstni vasi, da ste priča moji zla- timaši; bodi vam vsem zato iskrena zahvala. Vesel sem, ko vidim, kako me obdaja od vseh strani moj ljubljani narod, za kterege so delale moje roke; a preden se ločim, rad bi vam še nekaj omenil, kar mi je na sreči:

Slomšek, saj ga poznate, tega prvega sloven- skega škofa, saj gotovo prebirati njegove zlato spise: ta škof je rekel v enem svojih zadnjih govorov: „Pustite Slovacem dve reči; ki ste jim ljubi in dra- gi, kakor svitile oči: vero katoliško in besedo mate- rino! To vam danes tudi jaz priporočim: „Slovenci bodite verni, ostanite zvesti katoliški cerkvi, rimske-

LISTEK.

Životopis ranjkega Št. Kocijančiča,

prof. bogoslovja v Gorici, kakor ga je sam pisal.

(Dalje.)

Leta 1854 nam je umrl g. Frančišek Ksa- veri Lušin, in za čas sodis vacantis je bil izvoljen prčst baron Avgustin Kodeli. On mi je enmalo na prste gledal, to je; ker sem vedno v „Zgodnjo Da- nico“ dopisoval, in od vsega govoril, kar so je pri nas v Gorici godilo, ni bilo to vsem prav, in Codelli me je zastran tega svaril, jaz pa — sem od tistega časa jenjal dopisovati v „Danico“ in v druge časnike. Le malo kdaj sem še na skrivnem kaj pisal, poseb- no v „Prijetla“ ali „Bčelo“ v Celovec.

Leta 1855 smo vdobili zopet vikšega pastirja v Gorico, g. Andreja Gollmayr'a, in za prilož- nost njegovega slovesnega vhoda sem mu tudi jaz hebrejsko pesmico zložil in dal natisniti. To pesmico je tudi „Diavoletto“ v Trstu ponatisnil. Ta hebrejska pesmica me je seznanila s tremi učenimi judi; prvi med njimi je bil g. Samuel David Lufzatto, professore al collegio rabbinico a Pa- dua, kateri mi je tudi štiri hebrejske liste pisal; drugi je g. Josef Almanzi, sloveči hebrejski pesnik, od kterege sem tudi dobil štiri hebrejske liste; tretji

pa je Aron Luzzatto v Trstu, od kterege imam tri hebrejske liste.

To leto 1855 mesca maja nas je zapustil g. Friderik William Wngfield, Anglež, kateri je bil nekaj let tu v Gorici s svojo družino vred in ki se je pri meni slovenskega jezika, pa tudi ilirsko- ga učil. Uže leta 1853 mi i prigovarjal in silil me, naj se učim angleškega jezika. In res 1854 sem se ga poprijel in navadil toliko da zamorem za silo brati in umeti angleške spise. Očkar nas je zapustil, piše mi pogostoma; skoro vsako leto dobivam list od nje- ga; jaz mu pišem slovensl, on pa meni vedno an- gleški.

Dopolniti, kar sem o leta 1854 gori povedal, treba mi pristaviti, da sem tisto leto zopet pisal mo- litveno slovensko knjižicoz naslovom: „Tovarš pobožnega kristjana, ktero je Paternolli uže večkrat ponatisnil, in skrašano tudi pod naslovom Šopok na svetlo spravil. Od tistega časa do 1867 nisem dal družega v natis kakor le hebrejsko berilo za začetnike, ker mi je bo prvo izdanje pošlo. Da bi mi ne pošlo zopet takohitro, sem jih dal natisniti petato, za kar mi je bo 35 fl. plačati. Leta 1865 sem bil z dr. Hrastom zpet eukrat v Trstu, kjer nisem bil od leta 1846.

Leta 1867 pa sem sasal „Album Sacerdo- tum 25tum presbyteratus sui annuū Go- ritiae solemniter celebrantium annu 1867“ kar je bilo tudi pri Paternolli-ju natisnjeno. Nisem

bil še tega dela dokončal, ko mi je družba sv. Mo- hora v Celovei izročila posloveniti Erhardovega Življenja in smrti Jezusa Kristusa, ve- likega dela v dveh zvezkih, ki sem ga začel mesca julija 1867, in dokončal konec februarja 1868. Prvih deset pol tega dela je natisnjeno uže za leto 1868, in sto goldinarjev sem uže aprila meseca za teh 10 pol prejel.

Leta 1868 je petdeseto leto, od kar je bil Se- minarium centrale Goritiensi zopet odprt (11. no- vembra 1818). V ta namen sem zgodovino tega so- menišča spisal v latinskem jeziku, ali v natis ni pri- šla. Nadškof mi niso dali „Imprimatur“. Sprejel pa je rokopolis g. dr. Janez Glavina in ga je tržaški „Fo- lio diocesano“ po malem natisnil, in poseben odtis napravil. Zatam sem več reči, večih in manjših za- tisti Folium napisal, ki je od leta 1865 do konca 1875, tedaj ednajet let izhajal. Nahaja se pa v teh tečajih foliuma natisnjeno mojih spisov: 1) Historia Seminarii centralis Goritiensis (1868 pag. 141 seq. 1869 p. 1—159); 2) Historia creationis Mosnica (1871 p. 1—131). 3) De bibliotheca parochialis (1871 p. 6—119). 4) Titulus crucis Christi (1871 pag. 34—57). 5) Observationes chronologicae in Gen. I—XI, 9. (1872 pag. 12—56). 6) Sacrificium Abelis (1872 p. 65—85). 7) Tractatus de liturgia ecclesiae Aquilejen- sis (1872 pag. 97 seq. continuatus annis 1873, 1874 et 1875 usq. ad pag. 144). 8) Quod B. M. V. in templo fuerit educata. Dissertatio (1872 p. 148 seq.)

mu papežul Vera je podlaga sreče za vsacega človeka pa tudi za vsak narod; narod brez vere ne more biti stalno srečen.

Slovenci, ako ste verni, boste zvesti svojemu cesarju, ako ste verni, boste dobri gospodarji, gospodinjje, zvesti posli, hlapci in deklet, poslušni otroci — blagoslov bo vas vedno spremljal na vseh vaših poteh.

Slovenci, ostanite pa tudi zvesti besedi materini, slovenskemu jeziku; ostanite Slovenci; zvesti Slovenci do smrti; naj nas nasprotniki psujejo, naj nas ometavajo z blatom ali napadajo s kamenjem — vse zastonj, mi smo in ostanemo Slovenci!

Tema dvema svetinjama ostanite Slovenci zvesti: veri katoliški in besedi materini!

Za vero katoliško in materini jezik sem jaz delal in trpel celo svoje življenje; zato sicer ne zaslužim nobene hvale in zahvale, to je bila moja, to je vsacega Slovenca sveta dolžnost. In zato obljubim vam tukaj pričo Boga, ki sliši moje besede, zato hočem delati neumoren do smrti. Toda — pri teh besedah premagajo solze zlatomašnika — toda, dragi moji, jaz sem sam, sam ... zato vas prosim v imenu Boga pravičnega, pomagajte mi tudi vi, vsak po svoje, in naše skupno združeno delo bo Bog blagoslovil da slednjič zmaga pravična stvar. Slovenci bodite edini, še enkrat, bodite edini!

In še nekaj. Predragi! Kmalu: prej ali pozneje boste slišali: „Einspillerja so pokopali“, o, prosim vas, ko to slišite, tedaj ne me nikar ne pozabite, tedaj za me molite in obljubim vam, da tudi jaz, ako pridem po božjem usmiljenju v nebesa, ne pozabim v nebesih vas, ne pozabim nad vse mi dragega naroda slovenskega!

Jokaje je govoril te besede zlatomašnik, glasan jok poslušalcev jih je spremljal, Bog pa v nebesih jih je videl solze in slišal besede, in Vsemogočni bo milostno dodelil, da blagi zlatomašnik tu dolgo deluje med nami in z nami za vero katoliško in Slovenije mile rast in čast!

Dopisi.

V Gorici, 16. septembra. Med avstrijskimi mesti, je naša lepa, solnčna Gorica malo mesto, a prav prijeten kraj. Če pomislimo, da ne le vsa okolica je slovenska, ampak da tudi v mestu se Slovenci množijo, kar celo naši someščani italijanske narodnosti priznavajo, moramo v svojo lastno sramoto priznati, da se Slovenci v mestu preveč zgubljajo — zato koristnim središčem (določenega kraja), kamor bi lahko zahajali, da bi se jim ne mogla zgoditi kaka neprijetnost od nasprotnikov; da bi jim kdo zabavljal, ali pa jih po stran pogledoval in teško poslušal. Krčme in kavarne so javni prostori, in previdni in pošteni gostilničarji ali kavararji bi morali, da njegovih gostov ne nadleguje vsak predrznost; a v kavarnah ne znajo toliko slovensko, da bi razumeli, kaj kdo hoče. Ti prostori so preveč raztreseni in Slovenci se po njih izgubljajo. Neobhodno potrebno je, da Slovenci vsaj enemu slov. kavararju in dvema večjim gostilničarjem pomagajo na noge z nasvetom in obiskovanjem. Citalnica je sicer lepo in prijetno zavetje, ali ono je le privatna in zbog njenega značaja ne more tje zahajati vsak Slovenec.

Potrebno je, da Slovenci mislimo, kako bi sebi na čast pa svoji narodnosti na korist priredili, da bi se naši ljudje ne zgubljali po mestu.

Drugod po Slovenskem se napravljajo narodni

domi, ki prav lepo vstrežajo enakim potrebam, kakršne so pri nas. Kaj ne bi bilo mogoče tudi v Gorici prikriti narodni dom? Naj se ne ugovarja, da smo tu v vedni nevarnosti, da „vihar grozn, vihar strašán prihrúmel z gorkega bo juga“ in da smo v nevarnosti, da se tukaj izgubi slovenski rod. Da bi se kedaj državna meja pomaknila mimo Gorice in da bi Gorica postala italijansko mesto, se nam ni bati, ker Avstrija je dovolj močna za laške kričade in pri takozvani zeleni mizi bi se tudi iz nemškega stališča temu ustavljali in močna Nemčija bi nikakor ne pripustila, da bi prišel most do Adrije v bolj nadležne roke, so nego slovenske.

Slovenci ojačimo se, in zidajmo si v naši Gorici narodni dom!

Iz Gorice, 12. sept. — Iz časnikov vemo, koliko otrok da ja v Podgori „Pro patria“ zbornala za italijanski vrt in šolo. „Corriere“ je pred nekoliko dnevi poročal, da se jih je 15 vpisalo v šolo; v otroški vrt pa 18. Morda se je do danes še kateri tako zlačil, da je šel jesti „Pro patrie“ fige.

Menite pa, da Podgorski Furlani iz prepričanja dajajo svoje otroke v italijansko šolo in vrt? Kaj se! Agitacija s sredstvi, katera so za ubogega delavca zelo zapoljiva, je vse to naredila.

Več furlanskih družin je svoje otroke poslalo v slovenski vrt ali šolo. Še več drugih spoznavajo, da slovenski Podgori italijanska šola ne more biti v prid; da ji bo morda v bližnji prihodnosti občutljivo stroške napravila. Vidijo torej, da kdor italijansko šolo podpira, se nevaležnega skazuje občini, katera ga je v zavetje vzela. Zato niso mislili svojih otrok v italijansko šolo dati, kakor so sami rekli. Da so pa vendarle to storili proti interesom občine in proti hvaležnosti, katero so dolžni vasi, v koji si kruha služijo; kdo drugi je to naredil, nego agitacija?

Agitovalo ali prigovarjalo se je po hišah osebno in z vabilii ali „avisi“. Oseba iz Podgore, kateri so razmere dobro znane, mi je povedala, da je celo učiteljica te šole po hišah hodila in stariše nagovarjala. Začetek šolskega vrta in šole je bil menda v „Corrieru“ še le za 15. septembra napovedan; pri vsem tem so pa že 31. avgusta začeli opisovati otroke; torej en dan pred, kakor so imeli postavno začetni slovensko domačo šolo. Vabil je takrat po Podgori vse mrgolelo. Poslali so jih celo v slovenske družine. Pri neki hiši so sicer rekli, da ne nameravajo slovenskih otrok italijančiti, da jim za nje še mar ni; pa so vendarle potem proti gospodarju izpovedali, da jih bo veselilo, da jim bo ljubo, ako ta svoje otroke k njim v šolo pošlje. Glejte! kako so „kunsni“. Pri vsišovanju se dajali otrokom razne igrade; obljubili so tudi zastoj šolskih potrebščin, obleke in celo tudi hrane. Videlo se je odločilne Pro patrije osebo pismeno zagotovilo, da bo par otrok jed dobivalo.

Neki oče je vpisal svoje otroke v slovenski vrt in šolo; čez nekoliko dni je pa rekel, da jih da v italijansko šolo, ker je revež in mu jih tam oblečejo in z vsem preskrbe. Ko se mu je pa s pametnimi razlogi to odsvetovalo, je sicer pritrdil, ali opomnil je: Kaj pa čem, ker delam pod takimi gospodi. „Vid, jo laavori šot di lor“ so bile njegove besede. Temu odgovoru menda ni treba komentarja.

Pravijo tudi, da so se celo ustili, koliko tisočev da imajo v take namene na razpolaganje. Še celo z najsveteljimi rečmi, s cerkvijo in sv. mašo menda žele agitovati za blaženo italijansko. Saj so nekateri njih privrženci, kakor se sliši, veselo, da bo v četrtek, ko se italijanska šola odpro, italijanska maša za ital. šolo. Tega vendar ne verujemo, da bi cerkvene oblasti podpirale stvar, katero občina slovenska, narod slovenski za sebi nasprotno smatra in se je brani.

Glejte! to so pripomočki, s katerimi „Pro patria“, pri revnem delalskem stanu v Podgori za svojo italijansko šolo dela. Ni čudno torej, da se jih je vpisalo tako število. Hvala Bogu in čast revnim pa vendar poštemim našim delalcem, da so se pri takih obljubah vendar le trdno držali. Več so obrajali svetinjo svojega maternega jezika, nego darove in obljube „Pro patrie“. Sramota pa tistim, kateri so najdražje, kar imajo za vero, svoj materni jezik prodali za par cunj, za grizljive kruha, za otročje igrade.

Iz goriške okolice. — (O kmetijskem tečaju za učitelje.) Čital sem v 36. šte. cenjene „Soče“, da so udeležitelji letošnjega kmetijskega tečaja za učitelje občudovali dobro urejeno posestvo grofa Coroninija na Vogerskem in pod Prvačino; primerno, pravično in potrebno se mi zdi, da dopolnim omenjeno objavo, ter povem, kako se je vršil nadaljevalni tečaj in katera vzgleda vrejena večja posestva smo udeleženci tečaja videli tudi drugod. — G. tovariš, ki se je nam še le v Prvačini pridružil, ter družih posestev bližje Gorice z nami ni ogledoval, mi tega ne bode zameril.

Cenjeno učiteljsko osebje deželne kmetijske šole v Gorici je bilo dobilo letos težko nalogo, naj poduči 12 učiteljev o umnem kmetovanju. Kako in v kakoršni meri je cenjeno isto izvršilo svojo nalogo pri ne-

ugodnih razmerah, nočem javno pretresovati; upam pa, da se bode drugikrat vršil enak poduk pod boljimi razmerami. — Merodajni krogi so izpredvideli, da je učiteljsvo na deželi faktor, po katerem se mnogo več doseže, nego z vsemi potovalnimi učitelji kmetijstva; merodajni krogi bodo pa tudi skrbeli, da se nadalje učitelji udeleževalci kmet. tečaja v odločnem času kolikor mogoče mnogo primernega in znanja vrednega nauče. Da se pa to zgodi bode moralo biti učiteljsko osebje deželne kmetijske šole opozorjeno o pravem času, t. j. nekaj mesecev prej na tečaj, ker bi drugače ne moglo za isti pripraviti in vrediti, kar je potrebno; učiteljsko osebje bode pa tudi moralo biti prepričano, da je racionalen poduk v takem tečaju silno težak in da se pravi uspeh da doseči le pri največji gorečnosti, točnosti in ljubezni do predmeta.

Letošnji nadaljevalni tečaj se je dokončal z izletom v St. Peter, na Vogersko in k Prvačini. Med tečajem ni bilo izletov, če k tem ne štejem sprehoda po kapucinskem vrtu, kjer je med našim narodom jako priljubljen in cenjen o. Gelazij pokazal, da znajo tudi čestiti o. kapucini po njegovem navodu svoj vrt racionalno obdelovati in to brez katerega otca iz Klosterneuburga; daljo sprehoda po polji in vrtu laške kmetijske šole pri Sv. Roku, kjer smo našli marsikaj spomina vrednega.

V veleč. gospodu dekanu Petru Kobalu našli smo v St. Petru racionalnega, vzglednega in vnetega kmetovalca, kateri zna vsak prostor s kolikor mogoče malimi stroški prav porabiti, obdelovanje zemljišča izvrstno voditi in se kaže v kmetijstvu genijalnega učenca svojega sodobnika g. Stieglerja, grof Coroninijevga oskrbnika. — Zadnji je nam pokazal živino, vinograde, njive in drevesnico vzvišenega gospoda grofa Coroninija in je nas slednjič peljal v klet, kjer smo po dovoljenji njegovega vzvišenega gospodarja pokušali razna izborna napravljena in hranjena vina. Vsako vino so je olukovalo po lepi čisti barvi in dobrem boketnem okusu. Na vprašanje, kako pride do tako čistih vin s takim okusom, nam je odgovoril, da se mu nobeno vino ne pokvari in da prvo doseže s tem, da vsako vino prvo leto vsaj dvakrat pretoči in je sešati s tremi ali štirimi beljaki na hektoliter in da v tem navadno obstoja vse njegovo ravnanje z vinom v kleti. Gospod Stiegler se pa kaže ne le v kleti, ampak tudi zunaj kleti izvrstnega oskrbnika. V drevesnici ima n šteto dreves, ki mu brez količev ali druge opore stoje prav kakor si želi. Da je posestvo g. grofa tudi drugače dobro urejeno, mi ni treba praviti.

Da ostanem natančen poročevalec, moram tudi omeniti, da je nam dal vzvišeni gospod grof po svoji odsotnosti dober nauk.

26. avgusta smo bili na Vogerskem in pri Prvačini. O tem je že g. dopisnik 36. šte. cenjene „Soče“ poročal in povedal mnogo lepega o gospodu Rubbia-i.

Upam, da donese vsak dober nauk in vzgled, ki smo ga učitelji udeleževalci let. kmet. tečaja dobili, najboljše sad in da vis. ministerstvo pogostoma odredi kmet. nadaljevalne tečaje in tako po najkrajši poti vpelje med ljudstvo umno kmetovanje.

Slednjič izrekam g. vodji Kramer-ju, kakor tudi gg.: prof. Žepić-u, kmetijskemu upravniku Širca-i in vrtnarju Dovetak-u v imenu tovarišev srčno zahvalo za trud in poduk, ter jim ob enem voščim, da bi se prihodnji kmet. nadalj. tečaj za učitelje vršil pod ugodnejšimi razmerami, nego letošnji; hvala, srčna hvala pa tudi prijaznim p. n. gg.: dekanu Kobalu, oskrbnikom Stiegler-ju in Rubbia-i in drugim, pred vsemi pa vzvišenemu gospodu grofu Coronini-ju, kateri je blagovolil biti ljudskim učiteljem vedno naklonjen.

X.

Iz Podgore, 11. septembra. — Podgorci smo v nevarnosti, da narodno poginemo. Nikjer nima italijančenje tako vgodnih tal, kakor ravno pri nas. To nevarnost spoznajo naši narodnjaki, zato nam pomagajo. Prosim pa, da bi tudi slavni c. kr. okr. šol. svet v Gorici kaj za nas storil. Razširil naj bi našo slovensko šolo v trirazrednico in sicer takoj to leto.

Otrok je v Podgori dovolj tudi za štirirazrednico. Pri sedanjih dveh razredih pride na vsako učiteljsko moč veliko preveč otrok. Učitelj ima pri tolikem številu otrok zastoj trud in muko, da bi dosegel zaželjeni uspeh.

Res, da se nekoliko pomaga s poldnevni podukom. Ta se je pri nas letos tudi začel; ali, kdor pozna naše razmere, gotovo pritrdi, da nam je celo dnevnega poduka treba, in da je zavolj tega zadnji čas, da se v Podgori ustanovi trirazrednica. Poldnevni poduk ne bo nikoli toliko koristil, kolikor trpe otroci škoda, ker so poldnevna prosti le iz vsakega dela. Pomisli naj se, da je pri nas ljudstvo večinoma le de-lovskega stann; kmetov pa prav malo. Otroci nimajo torej doma nikakega dela. Drugod so ljudje proti celo dnevnemu podučevanju, ker otroke tudi doma potrebujejo. Je pa tudi prav, da kmečki otrok ne čepi vedno le v šoli; ampak da se že zgodaj vadi tudi dela. A pri nas ni takih razmer; tu je otrok celi dan prost, brez opravila, lahko je torej celi dan v šoli. Naši ljudje tudi žele in prosijo celodnevne nauka. Tako otroci dobro in v lastno korist obrnejo

9) Calvaria dissertatio (1873 pag. 17—54). 10) Risus dissertatio moralis (1873 p. 130 seq.). 11) S. Ephraem Syrus (1873, pag. 155). 12) Bonus latro (1874 p. 41 seq.). 13) Organum (1874 pag. 72 seq.). 14) Antichristus (1874 pag. 89). 15) Campanae 1874 p. 147 seq. continuat 1875 pag. 11 seq.). 16) Festum S. Joannis Baptistae (1875 pag. 73). 17) Processiones (1875 pag. 75 seq.). 18) De libris prohibitis (1875 pag. 162 seq.). In leta 1872, ko so tržaški škof Jernej Legat obhajali 11. aprila svojo petindvajsetletnico, od kar so bili v škofi posvečeni, sem jim hebrejsk sonet z akrostihom in latinsko pobesedno prestavo napisal, in dal tiskati v posebno brošurico.

Leta 1871 meseca januarja me je dr. Evgeniji Valussi vpeljal pri šolskih sestrah v zavodu gluhome-mov, in da sem dve sestri, Augustino in Evangelisto in pa kandidatko Marijo Oblak v slovenskem jeziku podučeval po dve uri na teden. V septembru 1871 so mi potem podarile lepo vijoličnato šolo, ki je imam še. Toda meseca junija 1872 ste odšli omenjeni dve sestri iz Gorice. Konec meseca junija sem bil spovednik šolskim sestram pri gluhome-mih. Od tiste-ga časa sem jim vsako nedeljo, včasih tudi o prazni-kih nemško pridigoval. O tistem času je začel iz-hajati „Glas“, ki je konec leta 1875 ntihiil in v ta list sem do poslednjega časa mnogo sestavkov, veči-del za „listek“ vpisal, kakor „O prepovedanih knji-gah“ — „o začetku Slovanov“ — „Nekdaj in zdaj“ — „Cenče“ — „Našim puristom“ — „Matovž Hlad-nik“ itd.

(Dalje pride.)

čas, katerega bi drugače z postopanjem potratili. Stariši so lahko brez skrbi pri delu, ker vedo, da so otroci celi dan v šoli pod dobrim nadzorstvom. Ker je pa za dve učiteljski moči veliko proveč otrok, tedaj ni mogoče prepotrebne in prekoristnega celo dnevnega nauka drugače imeti, nego da se priskrbi še tretja učiteljska moč.

Ravno zdaj nam je tretji razred potreben, kakor vsakdanji kruh. Brez njega nam ne bo mogoče tekrovati z nebodijetrebno šolo „Pro patrio.“ Ravno taki otroci, kateri poldneva z postopanjem potratijo, ko bi lahko v šoli kaj dobrega se naučili, so naj bolj v priložnosti polasčiti se. Pomisliti treba tudi, da ima „Pro patria“ le pičlo število otrok. Tedaj bodo lahko z malim trudom in prizadevanjem v šoli velik uspeh dosegla. Pri tolikem številu mladine pa, kakor jo ima slovenska dvorazrednica, ni mogoče dosti storiti. To in pa celodnevni poduk v laški šoli, kjer bodo otroci celi dan pred očmi učiteljeva, vernijo mi, je zelo nevarno in zapeljivo za marsikaterega, ki težko gleda, da mu otrok pol dneva pohaja. Vsemu temu pa pride še lahko v okom, ako se nam da kakor mogoče kmalo še tretja učiteljska moč in se nam ustanovi še tretji šolski razred. Še sedanjima dvema razredoma pa ni mogoče tega doseči.

Blagorodni gospodje okrajni šolaki svetovalci! Na Vas se torej oziramo ter Vam to zadevo prav toplo priporočamo. Ker ste vneti za napredek šole in Vam je blagor ljudstva na srei, upamo, da to stvar pri prvi seji sprožite in nam v borbi za narodni obstanek pomagajte. Res, da so morda občine, katere imajo še večjo število otrok, nego mi; ali nobena ni v takej nevarnosti, kakor je ravno Podgora valed Pro patrijinih naporov. Preprčan sem, da bodo narodne občine rado potrpale in nam privoščile to pomoč, ker „nam gre za biti ali ne biti.“ Pa tudi ni nobena drugih občin za celodnevni nauk tako pripravna, kakor Podgora; nobeni bi tako ne koristil, kakor ravno njej. Vredno je pa tudi to milosti, če se pomisli, da že mnogo let plačuje samo za šole čez 5000 gold. vsako leto, in še sama stori za njo marsikaj in je letos slovenski otroški vort napravila. Upamo torej, da se nam tretji razred, če ne prej, vsaj z novim letom 1888 odpre. Glede prostora ne bo zadrega. Pa tudi zaradi učitelja ne bo težav. Zdrasno bi tudi kak gospod penzionist prevzel to službo, če ni drugače. Prosimo pomoči!

Iz Štrjana 4. sept. Po tolikih letih prišla je vendar vrsta tudi na našo občino, da bomo slišali enkrat našega potovalnega učitelja za Primorsko predavati o kmetijstvu. Tako si je vsak ukaželjni kmetovalec mislil, ko je bilo dne 28. avgusta t. l. naznanjeno, da bo de g. Perhave predaval tukaj dne 4. sept. ob 11. uri predpoldne o peronospori. Ako ravno je to naznanilo razveselilo kmetovalce, vendar se je slišalo godrnanje dovolj radi predmeta, ki si ga je g. potovalni učitelj izvolil za predavanje. Hvala Bogu! letos ni niti sledu peronospore v naših vinogradih. G. učitelj izvolil si je govoriti o boleznih, ki je ni; — to se pravi: izvolil si je zdravega zdravljati; To je najloži.

Drugo, kar ni bilo ljudstvu po volji, je čas ob 11. uri predpoldne. To je najmanj primeren čas za našo občino; kajti tukaj je le ena sama sv. maša in sicer ob 10. uri, tako da oni ki gredo v Kojško, Podsebatin ali v Gorico k jutranji sv. maši, lahko dojdejo do onega časa domov. Sv. opravilo konča navadno okoli 12. ure, potem gre ljudstvo domu kaj povziti in se zopet vrne k popoldanski službi božji. Na prošnjo tukajšnjih posestnikov so pa častiti gospod vikarij pričeli sv. mašo ob 9 uri in popoldansko službo naznanili so ob 4. uri, tako da je imelo občinstvo priložnost udeležiti se predavanja. Lepo je bilo videti, ko je po sv. maši ob 10¹/₂ uri tako ogromno število ukaželjnih kmetovalcev čakalo gospoda učitelja do 11¹/₂ ure. A čakalo je zaman — potrpljenje jih je zapustilo in razšli so se mrmraje vsaki proti svojemu domu. Vprašamo torej gospoda potovalnega učitelja: ali je to omika, „ljudstvo za nos voditi!“ Kaj misli gospod potovalni učitelj, da nimajo briski vinorejci druzega opravka, kakor njega čakati? Ali smo mi radi njega ali je on radi nas? Koliko nas bi bilo šlo po opravkih v mesto, a odložili smo, da bi se udeležili kmetijskega predavanja, katero se nam komaj vsakih 10 let enkrat ponudi. Omeniti moramo, da nam kmetovalcem pomanjkuje delovcev, torej so nam delovniki zelo dragi, torej odločiti moramo za naša opravila v mestu nedelje in praznike. Močno želimo, da bi se uresničilo žuganje židnje goriške „Corriero“ — da bi Goričani pošiljali naše delavne ljudi nazaj domov, da nam bi jih ne zvaljali toliko v mesto, kjer se na duhu in na telesu pokvarijo, da jih moramo potem ali v bolnišnicah ali doma z našimi žulji rediti. Svetovali bi gospodu potovalnemu učitelju, naj bi v prihodnje poizvedel, o čem bi bilo v tej ali onaj občini najbolj potrebno in v katerem času najbolj primerno predavati in tretjič naj bi ljudstva ne vodil za nos. Neopravičeno je ravnanje gosp. učitelja! Ako je bil zadržan, moral je dočasa naznaniti, da nas ne more obiskati.

Gospod učitelj je menda pred že v dveh krajih tako naredil, kakor zdaj pri nas, da je predavanje

napovedal, pa ni prišel in niti ni naznanil, da ne pride. Kje je značaj in olika gosp. učitelja da tako dela? Oni, ki imajo kaj pri tem, naj ga opomnijo, kaj je njegova dolžnost in mu pojasnijo, da je on zaradi nas, ne pa mi zaradi njega tukaj. Več kmetovalcev.

Iz Solkana, 13. septembra. Zopet nam je porabila nemila smrt enega blagega moža. Andrej Ličar, mizar umrl je pretekli teden po dolgi bolezni v 43. letu svoje starosti. Ranjki poročil se je v Volčah in se pred več leti naselil v Solkanu, ter vsled svoje marljivosti in varčnosti postal lasten gospodar in posestnik. Ves čas svojega obstanka pri nas v Solkanu bil je zvesti ud in odbojnik naše čitalnice, in poslednji čas tudi občinski starešina. Da je bil ranjki Andrej pri nas res spoštovan, pokazal je njegov pogreb prešli petek popoldne, katerega se je udeležilo lepo število občinstva; med temi solkanski župan, in večina občinskih starešinov. Posebno čast pa je skazala čitalnica svojemu zvestemu ud in odborniku, ki je bila po svojih društvenih tako lepo zastopana, ter mu napravila dostojni venec z napisom: „Čitalnica odborniku“. Društveni pevci so mu v cerkvi zapeli „Blagor mu, ki se spodiže“ in na grobu: „Jamica tiha“. Na to smo za vselej žalostni zapustili grob prerano umrlega nam Andreja. Bodi mu zemlja lahka!

Rodoljub.

Od obalcv sinje Adrije, 12. septembra. Sploh je znano, da Slovenec hodi kaj rad na božja pota; negledé, so li ista v domačih slovenskih ali tujih krajih. Naši primorski Slovenci najrajši obiskujejo znamenito svetišče „MatereBožje“ na sv. Gori pri Gorici, kakor tudi ono na otoku Brbano. Poslednje je kaj vabljivo tudi radi svoje lepe lege na Jadranskem morju. Bolj goreči pa gredo še k „Mariji pomagaj“ na Brezije, na Gorenškem; in še celo na sv. Višarje na Koroškem.

Povsod se oni zadovoljujejo s postražbo; toliko z duhovno, kolikor s telesno. Saj je Slovenec tako z malim zadovoljen. Žalostno preziranje Slovencev pa se opazuje pri „Materi Božji“ na otoku Brbani. To spričuje letošnji „Veliki Šmarijin“ 15. avgusta. Kakor po navadi, je tudi letos obiskalo to svetišče mnogo tisoč Slovencev, pa nijeden ni mogel opraviti svoje duhovne pobožnosti v domačem slovenskem jeziku radi pomanjkanja slov. spovednika. Verno slovensko ljudstvo je zastoj čakalo tudi govornika, ki bi mu bil v domačem jeziku razlagal božjo besedo in tako povelečeval nebesko „Kraljico“ v obilnosti njenih milosti.

Žalostni se se morali vrniti, ne da bi bili dosegli namen, ki jih je od blizu in daleč v Brbano privabil. Ali je njih miloščina tako majhna in njih denar tako malovreden, da ne zaslužijo duhovne postrežbe?

Smelo trdim, da kamor pridejo Slovenci na božja pot, tam se gotovo v miloščini pozna. To je prav dotičnega svetišča oskornišvo že pri raznih priložnostih samo priznalo. Tedaj Slovenci nikakor ne dajo poveda, da bi se jih tako preziralo. Ni čuda, če se imenovano svetišče vedno bolj in bolj opušča od strani Slovencev in čemu bi se trudili in denar trosili, ko namena božjega pota vendar ne dosežejo!

Saj imajo oni vsaj toliko imenitno svetišče na sv. Gori, kjer najdejo vsestransko postrežbo. Pobožni romarji se tudi pritožujejo, da na celem otoku ni najti primerne zakotja za navadne človeške potrebe, kar čut sramežljivega in omikanega človeka močno žali. S takimi žalostnimi razmerami dotično oskornišvo svetišču prav mnogo škoduje.

Politični razgled.

Sklicanje državnega zbora je bilo napovedano za 24. dan t. m.; zdaj pa se kaže, da državni zbor ne bode sklican, dokler minister Gautsch ne izvede svojih namer in se razburjenost poslancev proti njemu ne potolaži.

Češki prvak dr. Rieger je bil pred kratkim pri ministru Taaffeju in sta se več ur razgovarjala; s kakim uspehom, nam bode pokazalo postopanje ministra Gautscha.

Češki Nemci so izvolili v deželni zbor same take poslance, ki se ne bodo udeleževali sej, zato bodo imeli vedno volitve; kajti po deželnozborskih pravilih poslanci zgube mandate, ako svoje odsotnosti ne opravičijo z veljavnimi razlogi.

Časopisi že dolgo prebavljajo vest, da se nemški cesar in ruski car snideta v Stettinu. Bismark se hudo poti, da bi tako ukanil, da bi vendar potem lahko — roke umil.

Na Bolgarskem so razpisali volitve za so-

branje in odpvavili obsedni stan, pa s tem se ni zboljšalo stanje dežele niti Koburžana, ampak se je le odprla pot še večjim zmešnjavam.

Domače in razne vesti.

Pevska produkcija ceciljanskega društva 15. dne t. m. v Dornbergu se je prav dobro zvršila. Gospodje pevovodji in pevci so svojo nalogo po svojih skromnih močeh izvrstno rešili. Če bi naša prestolna cerkev mogla vsaj včasih imeti tako petje, bi bila lahko ponosna. Produkcija je bila sploh zelo povsečna; vendar pa je bilo prišlo zraven tudi nekaj oseb, katerim ugaja kaki drug hruš in tudi ples bolj nego dostojno cerkveno petje. Obširnejše poročilo o tej produkciji in razprave o ceciljanski glasbi odložimo za prihodnje. Le še to moramo danes omeniti, da je tudi gospod župnik Kramar govoril prav po svoji znani navadi dva govora; enago v cerkvi, drugzega na š. vrtu.

Iz Tolmina dobivamo o raznih zadevah preostre sporočila in pritožbe, da bi jih objavili. Tisti, ki želé, da bi bilo v Tolminu drugače, naj se zjedinijo, da bodo na take zadeve skupno upljivali in jih bolj po svoje uravnali.

Vabilo. Kmetiško bralno društvo v Šebreljah priredi kvaterno nedeljo dne 25. septembra navadno jesensko veselico s prav zanimivim sporedom. Da se v združenju rodoljubev bolj oživi in ukrepi slovenski duh za sveto narodno stvar, vabi se vse bližnja in daljnje rodoljube k obilni udeležbi. Začetek o 5. uri popoldne v županovih prostorih. Z naj odličnejšim spoštovanjem, društveni Odbor.

Uradna učiteljska konferenca za okraj Tolmin bo 28. septembra v šoli v Tolminu. Važnejše točke dnevnega reda so te: 3. Kateri razvadi, napaki ali strasti je udano ljudstvo občine, po kateri hira dušno in materialno? Kako naj učitelj upliiva, da se omenjena strast zmanjša ali zatve? 4. Jezik v nadaljev. točaji. Iz teh točk se vidi, da imajo gg. učitelji še mnogo važnejših nalog, nego le otroke poučevati v šolskih predmetih.

V Cerknem se nabirajo udje za družbo sv. Cirila in Metoda. Vpisalo se jih je že toliko, da se društvo temkoj ustanovi.

Ubil se je neki mož iz Šebrelj, ko je na Reki z brvi čez Idrico na stoge in v vodo padel. Z njim sta bila bivši in sedanji župan iz Šebrelj. Eden tih je pallega ob omahu prijel, pa ga ni mogel obdržati, ker je slaba brv in se je držaj ulomil.

Vprašanje s Tominskega. Kdaj li dojde obljubljena sušilnica za sadje k sv. Luciji?? Avgust je uže pretekli, prva polovica septembra tudi sušilnice pa lo še ni (ali vsaj ne ve se zanjo). Ljudstvo povprašuje po nji. Sedaj je dovolj sadja za poskuse. Toraj prosimo. Memento.

Državna obrtna šola v Trstu. Kdaj se ta šola prično, še ni določeno, ker mestni magistrat se ni pobrigal, če tudi je imel dosti časa, da bi šolsko poslopje o pravem času pripravil; še se zida in prezidava. Vodstvo te šole tedaj ne more še določiti, kdaj se šola odpre; vendar pa je naznanilo, da od 12. t. m. počneš, vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne v svojej pisarnici via del Campanile št. 5, II. nadstropje, sprejema oglasitve in daje tudi pojasnila o obrtni šoli.

Ta c. k. obrtna šola bo imela te le oddelke: A. Višjo obrtno šolo v 4. kurzijah z oddelkoma za stavbe in mehaniko. V to šolo se sprejemajo učenci, ki so izvršili tri razrede realke, realne gimnazije, gimnazije, ali osem razredov meščanske šole. Po dovršenih štirih kurzijah te strokovne šole imajo učenci pravico podvreči se zrelostnej preskušnji, katere spričalo daje, kakor družih srednjih šol, pravico do enoletne prostovoljne vojaške službe.

B. Nižjo obrtno šolo v 5. semestrih z oddelki za rezlarstvo, kiparstvo in olupševalno slikarstvo. V to šolo se sprejemajo učenci, ki so izvršili ljudsko šolo, ter so primerno izvežbani v obrti, katerej se hočejo posvetiti.

C. Šola za vezenje in klinčkanje s programom, ki ga je imela prejšnja šola za risanje in obrt.

D. Nedeljsko in večerno šolo za pomočnike in učence (faute), vsako z enim pripravljavnim in posebnim kurzom za razne obrti.

E. Večerno šolo v dveh kurzijah v ta namen, da se učenci temeljiteje izobrazijo.

Pri oglašnji učencev je treba še sabo prinesiti potrebna spričala, posebno rojstni list in zadnje šolsko spričalo.

Vpisovanje v večerne kurze, kakor tudi v šolo za vezenje in klinčkanje še objavi pozneje s posebnim razglasom.

Dostavljamo: Ta ranglas se je izdal v nemškem in italijanskem, ne pa v slovenskem jeziku, čeprav se nemški jezik v tej šoli ne bode rabil, pač pa pa

izreku naučnega ministra slovenski jezik, ako se dovolj Slovencev v to šolo oglasi. Živo tedaj opozarjamo svoje rojake na to šolo ter jim priporočamo, naj pri vpisani svojih otrok zahtevajo slovenski učni jezik. — Tu ne gre le za izobraževanje naše mladine, tu gre tudi za našo narodnost, za našo čast.

Najnovejši ukaz Gaučev. Ker je vsled zavorjenja gimnazije v Kranji pričakovati, da se bode število učencev v I. razredu Ljubljanske gimnazije silno pomnožilo, morala bi se otvoriti tu se jedna paralelka. Gauč pa je ukazal, da ostane pri sedanjih paralelkah. Ko bi se pa več ko po 60 učencev za slovenske paralelke oglašilo, se pa ne smejo sprejeti, temveč odbiti. Dalje je ukazal, da morajo vsi tisti učenci, ki so v Kranji že prestali vsprejemni izpit, ga ponoviti, ako hoté biti vsprejeti na Ljubljansko gimnazijo. Komentare k temu ukazu, po katerem u tagné 40 do 50 slovenskih učencev pred vratni gimnazije ostati, ni treba, pričakujemo, da ga bodo povedali naši poslanci v državnem zboru, a ne samo v besedah, temveč da bodo dejansko pokazal, pri glasovanju, da vlade, v kateri vodi učno ministertvo takšen mož, Slovenci ne morejo nadalje podpirati. Ako bi Slovencev izštudiralo, bi se mnogo Nemcem krivica godila ker bi namreč več Slovencev nego dozdaj dobilo javne službe; pa tudi bi se ne moglo izgovarjati, da manjka slovenskih moči.

Popravek. Vsled želje č. g. Franja Kodriča, kaplana v Črničah, popravimo pomoto v 36 št. našega lista sred zadnje strani, kjer je stavec izpuštil pod „Zahvalo“ podpis namreč: „Brje, 30. avgusta 1887.“

Listnica uredništva: G. B., K. Pride. Hvala lepa! Prosimo še kaj iz Vašega spretnega peresa.

Javna zahvala.

Iskreno zahvaljujemo se vsem onim, ki so nam kakor si bodi izrazili svoje biago sočutje o britki izgubi, ki nas je utopila v globoko žalost iztrgajoč nam dragega in nepozabnega soproga, oziroma brata

Josipa Simčiča,
veleposestnika v Martinjaku.

Posebno zahvalo izrekamo čast. gosp. vikarju iz Kozane za večkratno tolažilo ob času bolezni, kakor tudi vsem onim, ki so prišli od blizu in daleč skazati nepozabnemu nam ranjkemu poslednjo čast. Iz globočine svojih potrlih src kličemo vsem: Bog povrni Vam dobrodejno in tolažljivo sočutje!

V Martinjaku, 10. sept. 1887.

ŽALUJOČA RODBINA

Zahvala.

S potrjim srcem se podpisana zahvaljuje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da so v obilnem številu spremili do tihega groba najinega nepozabnega prerano umrlega očeta, oziroma soproga

Andreja Ličarja,

posebno pa onim, ki so ga v njegovi bolezni obiskovali ter mu pri pogrebu toliko čast izkazali, in sicer č. g. župniku, čitalnici za lepi venec, društvenim pevcem za peto nagrobnico in sploh vsem bodi najprosrčnejša zahvala.

Solkan, 9. septembra 1887.

LIČAR FRANČIŠKA, soproga.
LIČAR ANDREJ, sin.

Poslano.*)

Slavno uredništvo!

Z ozirom na dva člankiča med „Domačimi in raznimi vestmi“ cenjega Vašega lista od dne 10. tek. meseca štev. 37. prosim, da blagovolite v prihodnjo številko sprejeti naslednje vrste:

Res je, da sem podaril društvu „Pro Patria“ nekoliko učil in šolske priprave, a prav tako je tudi res, da sem istega dne enak dar poklonil slavnemu vodstvu tukajšnjega slovenskega šolskega vrta da ob enem, po svoji moči kaj pripomorem v pospeh

*) Za spise pod tem naslovom je uredništvo le toliko odgovorno, kolikor ga veže tiskovna postava, pri tem poslanem morame pa še posebej opomniti, da smo ga preobčili le vsled presilne prošnje.

šolskega poduka, kateri je vsem narodnostim podlaga ljudske omike.

Ravno ker mi je mnogo na temu, da bodo moji prodajalnici na Travniku in v semeniških ulicah obiskovali tudi Slovenci, je moja zaloga dobro založena tudi s slovenskimi knjigami, zlasti novejšimi, in česar nimam, to naročim nemudoma na vsako zahtevo.

Tako se dobivajo tudi pri meni mnogovrstne slovenske molitveno knjige po jako nizki ceni; vsake vrste slovenskih tiskovin za županijsko, sodnijsko in zasebno rabo; vse šolske knjige za sručje in ljudske šole, raznovrstna učila itl. itd.

Vsakdo najde pri meni naj prijaznejšo in najtočnejšo postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem
M. COPPAG.

Štev. 280op.

RAZGLAS.

Naznanja se, da bode ta zavod zaprt v zmislu člena 9. I. pogl. pravil poslovanja tuk. zastavljavnice in ž njo združene hranilnice prvo polovico meseca oktobra t. l. t. j. od 1. do vstevši 15.

Omenjene dni je v obeh oddelkih ustavljeno vsako poslovanje.

RAVNA TILJSTVO.

Na prodaj

po dobrih pogojih je v Ajdovščini hiša št. 16, katera je posebno priljučna za gostilnico, ker je v sredi trga na državni cesti in ima velike prostore, hleve in tekočo vodo.

Kdor hoče kaj več izvedeti, naj popraša Jožefa dokt. Jakopič-a, odvetnika v Gorici.

Črnilo od Rich Gaertnerja,
ki naredi čevlje svetle.

ne da bi jih bilo treba s ščetjo v-
glajati in ostanejo svetli tudi v
mokrem. Uradno je preskušano in
potrjeno, da usnu ni škodljivo in
da je najboljše med sedanjimi ma-
zili.

Vpeljano je pri vojaki.
Gledati je na varstveno znamenje.
Napravlja ga tovarna Rich. Gaertner
na Dunaji, Giselstr. 4, Part.

Steklenica velja 50 kr.; s pošto naročeni veljata 2 stekle-
nici 1 gl. 30 kr., 6 steklenic 3 gl. 12 kr., 12 steklenic 4 gl. 50 kr.
V Gorici se dobi pri E. Gentileju v gosposkih ulicah št. 10.

EN GLASOVIR

(pianino)

se prod. Več se izve v prodajalnici
umetnih cvetlic, nunska ulica št. 9.

V KOLOZEJI

odprl sem 8. dne septembra gostilnico; točim
mnogotera prav dobra vina in izvrstno pivo iz
Dreherjeve pivarne po 28. kr. liter; tudi z do-
brimi jedili bom tako postrezal, da bo vsakdo
lahko zadovoljen.

Skerbel bom v vsakem ozi-ru ugajati časti-
tim obiskovalcem; zato se uljudno priporočujem,
naj me častito občinstvo izvoli obilno obiskovati.

V Gorici 9. sept. 1887.

L. Kebat.

Naznanilo.

P. n. častitemu občinstvu naznanjamo, da
bodo zaradi naših velikih praznikov dne 19. in
28. t. m. naše kleti zaprte.

V Gorici, 12. sept. 1887.

Bratje Bolaffio
vinotržci.

Prvo skladišče — V Raštelji št. 2/25

JOSIP CULOT

V GORICI.

Bogata zaloga: celulojdnih zavratnikov in za-
postnikov za duhovnike, meščane in vojake; po-
dobice, rožniti veneci, svetinj, cigaretne papirja
nove vrste; okvirjev s papirja z vsem, kar je
treba, s papirja zlatega, sreberne in rudnate barve;
lepotičja, dišav; vsake vrste igrač na veliko iz-
biro za dečke in deklice; raznoličnih kovčgov
in popotnih torb za gospo in gospode; vsako-
vrstnih čevljev, čolnov in čolničkov malih in vo-
likih za moške in ženske; vrhutega vsakovrstnih
galantarij ličnih in navadnih na veliko izbiro.

VRTNA SEMENA ZAGOTOVLJENA.

Zmiraj in vse po najnižjih cenah, da se ni
bati tekmovanja.

Opomba. Naznanjam sl. občinstvu, da
moje skladišče in štacija ob nedeljah in
praznikih nista odprta.

Prvo skladišče — V Raštelji št. 2/25

Samo sredi Raštelja št. 7.
Na debelo — na drobno.

ANTON POTATZKY

V GORICI.

Bogata zaloga: norimberškega in galanta-
rijskega blaga, lepoticja, dišav, igrač, nogovic,
šivnih priprav, sukanca in preje, krojaških in
čevljarskih potrebščin, priprav za potnike in ka-
dilece, cigaretne papirja, celulojdnih zavratni-
kov in zastopnikov za duhovnike, meščane in vo-
jake; posebnost: najfineje igle za šivalne stroje.

Strune za rana godala, in sicer za: gosli,
citare, kitaro, bas, glasovir itel.

Za pomladno setev se najtopleje priporočajo

Raznovrstna semena
zelenjav in trav.

Na drobno in na debelo.

Želodčne bolezni

hitro in gotovo ozdravi

jeruzalemski balzam

edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo,
katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar
dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila.

Večji del onih kapljic, izlčkov itd. itd., ki so
oznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko letičimi
besedami, ni drugega ko prevaro, pogosto še škodljivo.

Samo jeruzalemski balzam, uže davno znan
po svoji preprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na
želodčno živce, si je pridobil prednost pred vsemi dru-
gimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova
razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepdajoče moči kineškega ra-
barbara, korenike, ki je sploh znana po svojem pre-
bavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim
slabostim, izvirajočim iz nerednega prebavljanja. Zato
se priporoča: ko jesti ne diši, proti neprijetni sapi,
gnjusu, riganju, zabasanju, homorojdnim težavam;
pomaga tudi proti zlatenici, glisam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.

V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A.
Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.